

Apus de la... in septembrie...
si... de d...
si... de d...

Prețurile pentru monarhia:
pe un an 10 fl. — cr. v. a.;
diurnitate de anu 5
anul patriarh 2 . 50
Pentru Romania si strainetate:
pe un an 30 franci;
diurnitate de anu 15

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la si prin omul
correspondenti ai nostri, la tot postela, si
de a dreptul la Redactiune, Stationgsasse
Nr. 1. unde sunt a se adresa. tote odat
privescu tot'a. Cele nefructate nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anu si alte comunicatiuni de
scrutere privat, se raspunde câte 6 cr. de
inta; repetitiile se facu cu pretu scaduta.
Taxa eroriile de 80 cr. v. a. pentru
oala, se anticipa.

Budapesta, in 30 sept. n. 1876.

Multe intrevederi de monarhi si desele
avaturii si contielegeri de cancelari au
creatu aliantia celor trei imperatii dela
nord. In virtutea acelei-a Germania cu Rus-
sia si cu Austro-Ungaria s'au ingagiatu se
conduca trebele Europei asia, incatu de-o-po-
triva se se respecte interesele si se se reali-
seze intentiunile a toti trei aliatii.

Cei cu seriozitate si sinceritate ingrigiti
de sortea monarchiei nostre, si intre acei-a si
noi, din capulu loculu inse au avisatu cum ca
asta aliantia are se fie o cursa dracesca
contra monarchiei nostre, carea va ave se traga
scurta din tote planurile ce se vor tiese in
incele cancelariloru, caci trebele nostre sunt
concediute in mane nedibaci si unui capu in-
fumuratu, dar mai ales caci interesele statulu
nostru nici decatu nu-su concordabili nici cu
ale Rusiei si nici cu ale Prusso-Germa-
niei. Tocmai de aceea deci, mai cu sema de
candu cu eruperea turburariloru in Oriente,
patriotii adeverati si cu ei si noi am totu de-
mascatu intentiunile ascunse a aliatiloru nos-
tri si am reclamatu totu meru mesur pentru
indestulirea poporeloru asuprite din monar-
chia, ca asi' or'a necesul: i monarchiei se ne
afe pe toti multumiti cu sortea si gat'a a-ni
versa si celu din urma picuru de sange pentru
Tronu si tiera.

la vocea adeverulu, desi evenemintele por-
nite in Oriente li-au datu de repetite ori
probe ca ei ambla pe calea retaciloru; ei au
continuat a se face luntre si punte intentiu-
niloru rusesi si prusesi, in credinti'a ca
acesti doi aliatii li vor poté asecura catu-i lumea
egemonia asupra majoritatiloru din tier'a
nostra. La asta au ttenutu ei cu atatu mai
tare, cu catu ca de candu cu turburarile din
Oriente s'au ivitu multe ne-intielegeri intre
cele trei imperatii si mai ales intre Russia si
Austro-Ungaria, dar pan' aci „din casu in
casu,” dupa dis'a dlui Andrassy, cane-canesce
in tote a urmatu complanare, desi numai la
forma si de aci pentru momentu.

Dar aci-i aci. A ajunsu lucrulu de s'au
uritu cu totii de frecarile diplomatece in cau-
s'a pacificarii Orientelu, s'au veditu totu
mai multu diversitatea de interese a aliatiloru,
si Germania cu Russia au intratu in pactu se-
paratu, lapedandu-se ast-feliu de Austro-Un-
gari, cari se pusera langa Anglia a sustiene
pe putregaiulu de Turcu in carc'a popore-
loru. A intratu ruptura grea intre Monarchia
nostra si aliatii sei!

Si nu numai atata. Va se fie si
mai reu. In dilele trecute sosi dela Impera-
tulu Alessandru o solia la Imperatulu-rege
Franciscu Iosifu. Generalele adjutante Sumaracof
fu tramesu la Viena cu missiunea a aduce
la cunosciinti'a Austro-Ungariei, cumca Russia
dorece ca prin o pasire resoluta a celoru trei
imperatii se se puna odata capetu actiunii di-
plomatece in caus'a pacificarii Orientelu, caci
ast'a s'a doveditu fora folosu. Russia dorece
pacea, dar sub conditiunea de a se da provin-
ciiloru slave din Turcia autonomia nu numai
amministrativa, ci si politica, caci numai aci
este garantia pentru desvoltarea culturale si
conservarea nationale a acelu poporatiuni;
apoi cu privire la Serbia a aretatu Russia prin
prochiamarea lui Cernaief ca ce voiesce. In

acestu intielesu cere deci Russia o pasire resolu-
ta a celoru trei imperatii. Berlinulu e convoitu,
si aci Sumaracof aduse Imperatulu-rege unu
biletu a lui Alessandru, prin care i cere res-
punsu ca ce gandesc in acestu purcfu Austro-
Ungaria. Dupa respnsu astepta Sumaracof
in Viena. Aci e greutatea situatiunii, aci mo-
mentulu de erupere a crisei europene in caus'a
orientale.

Nu mai e vorba de contielegere „din casu
in casu;” se cere respnsu scurtu si categoricu.
Voiesce Austro-Ungaria se ocupe in contielegere
cu Russia provinciile resculate, si alun-
gendu pe Turcu din ele, se li dea autonomia
politica: atunci se o face, caci numai pe asta
cale se pote ajunge unica garantia pentru
desvoltarea nationale a poporatiuniloru slave
din Turcia. Nu voiesce: atunci va face-o Rus-
sia chiar si contra Austro-Ungariei.

Dela acestu respnsu aterna deci pacea
europeanu. Si Monarchia nostra e cu multu
mai tare ingagiatu cu Anglia pentru sustie-
nerea Turciei, decatu ca se pota, fora o mare
cadere morale, a da respnsu favorabile lui
Alessandru; in ambele caruri deci va fi pusa
sub intrebare sortea Monarchiei nostre.

Au ajunsu asiadara dnii dualisti la or'a
necasulu Monarchiei, candu vor trebui se
apeleze la patriotismulu poporeloru.

In mediloculu necasuriloru si asupri-
tura se indura poporatiunile no magiare si ne-
germane dela oronii de dualisti, — vor poté
aceste a-si incorda poterile se faca servitite
de aperare Tronulu si Patriei? — ast'i in-
trebarea ce ni va poté-o resolve numai viito-
riulu. O, de s'ar destepta steptanii nostri mai
nainte cu o ora!

Din Beligradu se scrie ca dupa ce si
comisiunea permanente a Scupcinei, si peste
totu poporatiunea insiste pentru a lua Milanu
titlulu de rege, acest'a se se fi resolutu la
ast'a si in curendu are se caletoresca la
armata la Deligradu.

Austro-Ungaria si Anglia au dechiaratu
ca nu vor recunosce titlulu de rege a lui Milanu.

Propunerile de pace facute de Anglia se
presentara Portii, prin reprezentantii tuturor
poteriloru; ast'a inse nu-i aplecata a le primi
ca base la preliminarie, caci prevede cumca
Russia nu se va indestul nici cu acestea, ci
la pertractare asupra loru va cere autonomia
politica pentru provinciile resculate si desfa-
cerea tuturoru legatureloru de vasalitate a
Serbiei, prin urmare conflictulu cu Russia ori
mai iute, ori mai tardiu totu e ne-evitabile.

Dupa scirile „mai noue din Petrupole,
Russia este pe deplinu preparata se iute in
resbelu; tota armata e asediata pe confiniile
catra Turcia si Austro-Ungaria. —

Din Atena totu sosescu la sciri, cumca
la totu momentulu este de asteptatu intrarea
Greciei in actiune contra Turciei. —

In partile sudice ale Thesaliei se fi
eruptu rescota intre poporatiunile crestine
din caus'a unoru maceluri ce feceru musul-
manii. —

Romania a concentratu unu corpu de
oste la Delta Dunarii; dlu I. Brateanu in di-
lele viitorie va se merge la Livadia, pentru a

face, in numele Domnitorulu Carolu, o vedinta
imperatulu Alessandru. —

La noi acasa in comitate se tienu aci
congregatiunile comitatense pentru alegerea
comisiuniloru amministrative. Dupa reportele
ce avemu Romanii in unele parti dormu som-
nulu mortulu, in multisiore locuri inse lupta
cu multa energia, dar cu pucinu succesu fa-
cia de siovinismulu magiaru.

De pe campulu de resbelu.

Dupa ce Serbia dechiaru curatu, in
modu oficiale, cumca nu va se prolongesca
repausul in arme pan' la 2 opt. dupa cum
cereau Anglia in interesulu Portei, dela 26
sept. in valea Moravei se re-incepura inimi-
citiile. Lovirile se templara mai ales la
doue locuri: la Alessinati si in sudu de Su-
povati.

La 26. sept. a fost o lovire mai
mica. Numai colon. Popovici dela Alessinati
fu ingagiatu in asta di in lupta contra Tur-
ciloru. Lui i succese a sparge podulu si
intariturele ce redicasera Turcii la Morava
din sudu de Alessinati. Incercariile Turci-
loru d'a trece Morava langa Alessinati la
Trnian inca fura nimicite prin spargerea
podulu ce redicasera Turcii si aci.

Ast-feliu Turciloru li s'a luat posibi-
litatea de o canu data d'a trece peste aceste
doue poduri in partea osteca a Moravei in-
tre Alessinati si Deligradu, precum si in
sudu de Alessinati, pentru a-si realisa vi-
sulu loru, a bombardu adeca aceste doue
cetati si apoi a o apuca ne-impedecat
catra Beligradu.

Dar nu numai atata. La 27 sept
Serbiei apucara ofensiva pe intrega linia
Moravei. Amenuntele lipsescu; se telegra-
feza inse din Deligradu ca rezultatulu fu
favorabile Serbiloru, si Turcii — in consi-
deratiunea nefavorabilei loru pusetiuni si
vedindu-se tare amenintiati de Serbi —
s'au retrasu o mila departe dela Morava!

La 28 sept. Serbiei apucara ofensiva
si cu mai multa tarfa. Din Beligradu se te-
legrafeza cumca in acesta di a urmatu o
lovire mare si pan' la 4 ore dupa amediadi
Serbiei au eluptatu mari avantagie. Ame-
nunte lipsescu si despre asta lovire.

In scurtu dara: Turcii sunt pe calea a
fi respinsi in curendu cu totulu peste confiniu
si din valea Moravei. Pote inse se li amble-
si mai reu. Ast'a se deduce din imprejura-
rea, ca lui Horvatovici i se detasiara cinci
batalione comandate de ofircii rusi si elu
cu otea sa se trudesce multu a. ataca pe
Turci in partea vestica a Moravei la Supo-
vati, pentru a li taiu acestora comunicatiu-
nea cu Nissa si asi' a-ii incungiu si
stremtori in infundaturele muntiloru Ias-
trebati din vestulu Moravei. Si tote repor-
tele din aceste parti tienu forte probabile
succesulu acestoru nisuintie ale lui Horva-
tovici.

Peste totu se tiene deci maijca asecuratu
succesulu ofensivei serbiane in valea Mo-
ravei. Apoi de alta parte Serbiei si-dau tota
nisuintia a lua tote despusatiunile pentru
continuarea resbelulu si peste ierna; asi'
guvernulu inchiaia la contracte noue pentru
proviantu si a tramisu ofircii in strainetat.

pentru a face toate cumperturile necesare armatei. De asemenea se facu dispusetiuni pentru a marisi corpurile secundarie de armate dela Timocu, Drina si Ibar; ast-feliu dela ministeriulu de resbelu se reporta, cumca celumultu in trei septemane vor intră sub arme peste 32 mii de militie noue.

Totu semne că Serbii sunt otariti a continuă resbelulu pan' la victori'a decisiva a causei lor, ori mai bine vor sè mora cu totii. —

Muntenegrinii inca se prepara ca cu inceputulu septemanei viitorie sè re-incepa inimicitiele cu Turcii.

Dela syatulu tieroi

Joi la 28 l. c. s'a deschisu Diet'a noastră. Ambele case au tienutu siedintia.

Tabl'a magnatiloru s'a ocupatu mai multu cu formalitati; de aci n'avemu de reportatu nemicu de insemnetate. In Camer'a reprezentativa s'au petrecutu inse lucruri ce ne inerezeza.

Dupa cele formali urmă referat'a presiedintelui; insemnamu din acést'a verificarea definitiva a deputatului *Georgiu Serbu*, precum si retragerea definitiva a br. *Simonyi* din ministeriu.

In urm'a acestora presiedintele presentă o cerere a tribunalei reg. din Bpesta, ca judecatoria criminala; prin acést'a se cere ca Camer'a sè suspinda dreptulu de imunitate a deputatului *Dr. Svetozaru Miletici*, ca asià sè se pota continuă urmarirea lui pentru criminea perdeliunii, resp. nefidelitatii. Afora de acést'a mai presentă respunsulu ca presiedintele consiliului ministeriale dede lui *Ghyczy* la intrebarea ce i fece acést'a in caus'a arestării lui *Miletici*; in urma presentă si decisulu judecatoriei criminali din Bpesta prin care se confirma decisulu judelei de instructiune, contra carui-a *Miletici* apelase.

Luà apoi cuvintulu dlu *C. Tisza*. Dsa accentuà că afacerea dè sub intrebare din capulu locului a fost condusa de organe legali, in modu si pe cale legale; din partea guvernului inse inca a urmatu o declaratiune, aceea că ia asupra-si responsabilitatea facia de Camera pentru ne-observarea dreptului de imunitate ce impedeà arestarea lui *Miletici*. Aci apoi adause, că dsa tiene, cumca utilitatea guvernamentului parlamentare tocmai in aceea consiste, ca guvernulu — candu cere binele comune si interesulu patriei — se îce dispusetiunile convenite in acestu respectu, firesee inse avendu la tempulu seu a supune acele dispusetiuni judecătii legelatiunii; prin acést'a procedura nu se vatema nici de câtu constitutionalismulu.

Revenindu apoi dlu *Tisza* la afacerea de sub intrebare dise:

„Afacerea de sub intrebare fora indoieia e foarte momentosa, încātu ea este prim'a de asta natura si are sè formeze unu casu de precedintia. De aceea tienu a fi corect, ca sè decidemu asupra acestei afaceri dupa o campanie matura si nu numai in urm'a vr'unei interpelatiuni prin luarea seu ne-luarea la cunoscintia a respunsului ce s'ar dá.

In consideratiunea acestora rogà deci dlu *Tisza*, ca Camera sè nu aviseze simpluminte cererea judecatoriei criminali la comisiunea de imunitate, dar sè-i faca acestei-a de detorintia ca in reportulu seu sè-si deè pareerea bine-motivata nu numai cu privire la conclusulu ce va recomandà Camerei spre primiro, ci si asupra procedurii guvernului.

Luà apoi cuvintulu *Ernestinu Simonyi* si accentuà că prin pasirea guvernului in afacerea de sub intrebare s'a datu o lovitura ne-dependintiei Camerei, căci sub nici o imprejurare nu e in dreptulu guvernului a luà libertatea personale a vr'unui reprezentante in Camera, ci ast'a se pote face numai cu invoiea presiedintelui Camerei, carele representă in

tempulu de vacanție Camer'a suverana. Asupra acestei teme inse promise dlu *Simonyi* a reveni cu ocaziunea debaterii asupra reportului ce va aduce in asta afacere comisiunea de imunitate. De asta data mai intona numai că casulu presente nu este cel de antaiu in felulu seu; in ciclulu legelatiunii 1865/68 fù arestatu dep. *Maróthy*, ér presiedintele de atunci, *Szentiványi*, si dede tota nisuinti'a ca *Maróthy* sè fie pusu pe petioru liberu. Póte că in afacerea *Miletici* vor fi fost cause de a restringe libertatea lui *Miletici* chiar cu convoirea presiedintelui; de aceea trebuie sè se urme ast-feliu. In urma pentru a se ascură pe viitoriu ne-dependintia Camerei dlu *Simonyi* cere ca comisiunea de imunitate in reportulu seu sè emita si pareerea că ce dispusetiuni ar mai fi de luat in lege cu privire la imunitate.

Dup'aceea luà cuvintulu *M. Politu*. Dsa premise că avea de gandu sè faca o interpelatiune in caus'a lui *Miletici*; acù inse afla a fi de prisos a o face. De n'ar cunoște sentimentele Camerei dsa ar propune acù sè medilocesca camer'a punerea lui *Miletici* pe petioru liberu; prevede inse că ostene'l'a-i nu va avé resultatulu doritu. De aceea indreptă de asta data alte doue rogari catra Camera. Ieri visită *Politu* pe *Miletici* si la recercarea acestui-a luà asupra-si aperearea. *Miletici* i dise că va indreptă catra Camera o rogare in caus'a aperei sale; acést'a rogare cere *Politu* sè se aviseze deci d'a dreptulu la comisiunea de imunitate. De asemenea cere *Politu* ca comisiunea de imunitate sè fie avisata ca sè-si castige informatiuni detaiate asupra unui martore contra lui *Miletici*, căci acelu martore e o persona dejudecata de repetite ori pentru furtu, delapidari etc. —

C. Tisza dechiara că cererea lui *E. Simonyi* nu e la locu, de ora ce din reportulu comisiunii si fora a fi avisata comisiunea espresu totu va trebui sè se veda ce dispusetiuni e de lipsa sè se îce in lege pentru imunitate. — *Irányi* mai adauge că cererea lui *Miletici* pentru aperearea comisiunii este permisa prin lege si *Miletici* pote sè se apere ori in persona ori in scrisu. — In urma la cererea lui *Politu* ca comis. de imunitate sè-si castige informatiuni asupra cutarui-va martore contra lui *Miletici*, observa presied. *Ghyczy* că ast'a-i detorintia a judeciului, ér comisiunea de imunitate va scé ce e detorintia ei si o va impleni.

Ast-feliu se inchiaia apoi discussiunea si presiedintele enuncie conclusulu in intielesulu propunerii ministrului presiedinte. Siedinti'a se redică apoi.

Septeman'a viitoria va veni sub debateru reportulu comisiunii de imunitate in caus'a lui *Miletici*. Se vor mai tiené apoi câte-va siedintie pentru afaceri curenti, si Diet'a éراسi se va prorogá.

La causele nemoralitatii in poporu.

Sunt multe isvorelu din cari se scurge nemoralitatea in poporu, si fiindu că ea contiene vermele p. trediiunii, avemu detorintia cu totii a contribui la ferirea precum si curatirea trupului natiunale de acést'a cangrena, daca nu ni voimu perirea. Voiu sè reflectu deci si eu la o imprejurare. Este acést'a concubinatu care pre di ce merge ia totu mai mari si infricosiate dimensiuni in poporu.

Suntu comune, in cari se afla, fora essagerare, câte 30, 50 si si 100 parchi, ba audu că intre acestia si prunci câte de 15 ani, — cari traescu cu viétia in casetoria nelegale. Este acést'a unu semnu de demoralisare!

Si totusi vedemu că preotimea noastră stà nediferinte, cu manile crucisiate, fara mustrare de consciintia si fara téma de posteritate antea careia ea are se fie re-

spundiabile, căci in vini'a Domnului n'a produsu, decâtu spini si maracini!

Audu că in tractulu protopresviterale alu *Timisiorii*, spre onóre si respectu fie disu dlui protopopu, sè se fie facutu ore cari pasi la autoritatile politice spre a despartí pre toti aceia, cari vietuescu in modu nelegale si scandalosu, si că in unele comune cu preoti bravi acestu pasiu ar fi si avutu efectulu doritu, in altele inse preotimei nici că i-ar pasá de asià ceva, éra in altele acestu pasiu ar fi intempínatu greutáti mari, căci cei peccatosi se provóca la preotulu si invetiatoriulu locale, cari ducu asemene viétie scandalóse si nemorali, si asià necumu sè fie avutu pasiuulu scaunale pe aici vre unu efectu bunu, dar tocmai contrariulu se ajunse, căci preotulu si invetiatoriulu, spre a-si aperá si scuti nemoralea lor, se pusera a indosi si scuti nemoralea celoralti din comuna astfelulu de aici au remasu tóte in stadiulu de mai nainte. Pana candu? — cine mai scie!

Noi inse asià scimu că locurile nalte besericesci au cea mai santa detorintia a veghiá asupra moralei bunu alu turmei, carea formédia biseric'a, si in prim'a linia asupra preotiloru si invetiatoriloru, ca acestia se fie ceea ce in adeveru trebuie sè fie, adeca esemplu de lumina, adeveru, dreptate, onestitate, virtute, moralitate si religiositate. Si totusi pe la noi pana astadi nu vedemu sè se fie facutu nici macaru unu pasiu spre a se luà mesurile necesari in asta privintia, mai antaiu facia de preoti si invetiatori, pre langa cea mai aspra responsibilitate chiar. O taiare afundu in rana e necesaria ca sè se stirpesca reulu odata aici si apoi sè trecemu la poporu.

Nu ni face onóre dieu, bá din contra trebuie sè ni rosiasca faci'a candu facia de unii preoti si invetiatori, cari trebuie sè fie esemplu faptelor bune si a moralitatii, ne vedemu siliti a reclamá dupa atari mesure. Dar trebuie sè o facemu daca nu ni voimu putrediunea, căci de la bietulu poporu petindemu sè fie bunu, morale si religiosu, dar apoi de la cine ore sè invetie elu aceste? déca sarea s'a imputitu cu ce vei mai sará? — Pana nu se vor luà mesure aspre in astu respectu, sè nu ne totu mirámu deci că poporul s'a stricatu, că fuge de biserică, că nu asculta de preotu, că nu si-tramite pruncii la scóla, că incetu cu incetulu dispare din inim'a lui ori ce semtiu de pietate si religiositate! Sè nu ne mirámu că crescu generatiuni intregi fara nici căta cunoscintia de carte si fara sentiu de religiositate, candu preotulu si-bate capulu dupa câte si mai câte alte lucruri, in locu sè tiena măcar si numai la serbatorile cele mai insemnate, credintiosiloru in biserică, câte o predica si invitatura morale, prin carea sè ii insufletiasca pentru biserică si scóla, (căci pre era si éra cu pace etc. lu sciu de pla mosi-stramosi;) ér de sub ingrigirea invetiatoriloru ne-morali nu potu sè esa decâtu diavoli impelitati.

Triste timpuri! si si mai tristu va fi venitoriu nostru si alu bisericiei noastre, déca autoritatile chimate nu voru luà curendu mesure destulu de rigurose, ca sè curetie gradin'a de polomida.

Ceremu sè ni fie ascultata vocea.

Serafim cu multi alti.

Dela scietatea academica romana.

Dupa prim'a siedintia de deschidere a sesiunii, societatea a tienutu mai multe siedintie in cari s'au presentatu respunsuri dela deosebite societati cu cari intră societatea in corespundintie, s'au anuntiatu mai multe donatiuni de carti, apoi s'au ocupatu membrii cu censurarea manuscrisului de sintacteca romana si cu alte manuscripte venite la concursu, si s'au luat si unele dispusetiuni in

adu provisoriu, avendu inse acestea a fi sus-
se la aprobarea societății candu va fi in
siedintia plenaria.

La 23. aug. aflandu-se societatea in nu-
marul regulamentariu spre a poté tiené sie-
dintia plenaria, se dede cetire programei de
scrări ce sunt la ordinea dilei si apoi se in-
pă discutiunea asupra despusetiunilor luate
de societate in modu provisoriu in cursul sie-
dintiilor precedinti. Asiá se confirmá galege-
a secretariului adhoc, a comisiunii pentru
mercetarea reportului delegatiunii si a comp-
arilor si pentru facerea bugetului, si a co-
misiunii pentru caus'a legatului Const. Nastu-
ru Herescu.

S'a adusu apoi in discutiune pusetiunea
lui A. Papiu Ilarianu; solutiunea asupra
acestei intrebari inse s'a amenatu.

Se fece apoi propunere ca se se declare
vacante loculul dlui Sbiera din cauza ca dsa
a venita de tempu indelungutu la societate,
er completarea societății dupa regulamente
ingreunata forte prin ata.1 absentia; conside-
randu-se inse ca absentarea dlui Sbiera a fost
totu de a un'a motivata, asta propunere a
padiutu. Dar s'a nascutu de aci propunerea
pentru immultirea membrilor, motivandu-se
mai antaiu cu neposibilitatea in care se afla
unele sectiuni d'a functiunã si apoi cu necesi-
tatea de a se poté formã majoritatea ceruta
pentru siedintiele plenarie; asta combinatiune
a remasu inse pentru alta siedintia.

Se fece apoi propunerea pentru esmite-
rea unei comisiunii care se faca unu proieptu
de regulamente, in care se se stipuleze con-
ditiunile primului premiu ce urmeza a se dá in
anulu viitoriu din fondurile donate de feric-
tulu intru memoria generalele C. N. Herescu;
acesta comisiune se si numi.

In siedintia plenare dela 31 aug. — in
care intrevalu membrii fura ocupati in sectiuni
— comisiunile si-presentara reportele.

In reportulu sectiunii istorice se ceru
aprobarea de tiparire a isto-iei imperiului oto-
manu in intregulu seu in decursulu anului cū-
rente; ast'a se admise. — Se mai admite ca
delegatiunea se intrevina spre a capetã dela
arhivele imperiali din Moscavia manuscrutul
originalu alu cronicului Romano-Moldo-Vla-
chiloru de principele D. Cantemiru, spre a se
poté controlã idenitatea originalului cu opulu
tiparitu in Iasi la 1836 seu cu manuscrutul
din bibliotec'a scóleloru din Blasiu; asemenea
se se cera ori ce alte manuscrise ale acestui
autoriu. Totu odata, fiindu ca manuscrutul
dela Blasiu se cere a se napoiã la destinatiunea
sa, s'a admisu ca delegatiunea se medilocesca
invoirea de a se mai retiené acelu manuscrupu
spre consultare.

Urmã apoi reportulu comisiunii numite
a regulamentã premiele ce urmeza a se dá din
fondurile C. N. Herescu.

Acestu reportu intrã sub desbateru numai
in siedintia plenare urmatoria, la 2 sept.

In acasta siedintia dupa desbateru se
primi regulamentulu precum urmeza:

Art. I. Considerandu: pe de o par-
te ca situatiunea averii ce e lasata de do-
natoru nu se afla inca regulata, astu felu
in cãtu se póta fi pe deplinu secura socie-
tatea ca pe anulu viitoru va participã din veni-
turile ei cu suma destulu de insemnata, spre
a satisfice ambele serie de premie intitulate
de testatoru, er pe de alta parte ca nu va fi
nici indestulu tempu pentru concurentii la pre-
miele din prima serie spre a pregati in modu
completu operatele loru pona la viitor'a sesiu-
ne de la 1877, se decide ca primul concursu
pentru acasta natura de premie va fi anuciatu
acum indata pentru anulu 1878, dandu-i-se
dreptu terminu pentru depunerea manuscrpte-
loru pana la pre-diu'a deschiderii sesiunii so-
cietății din acelu anu, si dreptu remuneratiune
de premiu in bani sum'a fisata ca minima de
donatoru, adica 5000 lei noui.

Art. 2. Determinarea si anuciarea con-
cursuriloru pentru anii urmatori se voru face

totu-de-una cu trei ani inainte de termenulu
fisatu pentru decernerea premiiloru.

Pe aceste baze, totu in sesiunea de es-
tempu se va determinã si anuciã concursulu
din anulu 1879, destinandu-se si aceluia unu
premiu de 5000 lei noui.

Art. 3. Materiele din cari se voru alege
pe rendu tesele puse la concursu fiindu speci-
ficate in testamentu supt cinci rubrice dife-
rite (a, b, c, d, e); considerandu inse ca socie-
tatea are chiar acum puse in concursu mai
multe tese din rubric'a a (Istoria, geografia,
archeologia d), se va determinã pentru con-
cursulu anului 1878 o tese alesa din materi'a
urmatoriã b (Sciintie naturali si politice, ju-
reprundintia si economia sociale,) mai alesu
ale tieriloru romare.

Totu astu-feluu, aflandu-se concursuri
deschise pentru diferite tese relative la ru-
briã c (Sciintie fisice si naturali etc.), sub-
iectulu pentru concursulu pe 1879 va prevedé
unu tratatu referente la rubric'a d (Limbi-
tic'a si istoria filologica seu literaria a lim-
bei romane) si anume o cestiune de istoria li-
terare a limbei nostre.*

La articulu patru se nasce o discussiune
interesante; despre ast'a inse in nrulu viitoriu.

Aradu, 25. sept. 1876.

Dela caderea Romaniloru la alegerile de
deputati dietali in comitatulu Aradului asiá se
vede ca aici au peritu totu ce este romanescu.
Dovedese acest'a imprejurarea, ca bietii ro-
mani ai nostri de atunci nici ca si mai co-
aduna ia vre-o sfatuire, chiar nici la congrega-
tiunile comitatului, unde ar mai poté celu
pucinu se deã semne de vietia.

O reprivire asupra trecutulu nostru
comparatu cu presente te imple de dorere, ti
vine se desperi. Chiar si dela 1868 incóce,
adeca dela reintrarea in vietia a constitutiunei
magiare, desi tóte armele acestei constitutiuni
false erau indreptate preste totu contra nostra,
si cu tóte ca prin rafinari'a domnesca deveni-
ramu in minoritate la congregatiunea comita-
tului, totusi pana candu am fost compacti si
am lucratu in contielegere fratiésca, tienut'a
nostra serviã de modelu si Romaniloru din alte
comitate, er naintea strainiloru eram respec-
tati si nu cutesau a ni face tóte relele câte do-
ria sufletulu loru inreutatitu. Astadi inse tre-
bue se conjurãmu pe fratii ce priviau la noi
ca la modelu, ca in interesulu causei nostre se
se feresca a ne imita, ci mai multu se ni deã ei
esemplu de tienuta demna romanescã.

Am ajunsu adeca astadi la rol'a de ni-
mene, desi suntemu majoritate in comitatu.

En cugetati pucinu fratiloru, au de ne
aflã anulu 1871. in nepasarea si tranda-
vi'a de astadi, — se decretã ore limb'a ro-
mana de limba protocolaria in comitatu?!

Au potut'am fi isbutitu in ce-va?!

O, tempora! Dar ce folosu avemu astadi
si de cele ce am castigatu in trecutu, candu
prin nepasare si trandavia ajungemu se ni per-
demu cu vin'a nostra si drepturile ce am cas-
tigatu cu multa sudore. Asiá ca de ess. celoru
mai multi par' ca li e rusine in congregatiuni
a-si redicã graiulu in limb'a materna, si ast'a
se privese acã mai multu de curagiu, decãtu
de dreptu!

Multe ar fi de vorbitu la situatiunea
nostra deplorabile din acestu comitatu; le re-
tacu inse pentru ca nu voescu a face superare
celoru ce mai nutrescu sperantia cãtu de pu-
cina in viitorulu nostru. Dar nu potu se nu
intrebu ca ce pote fi caus'a, si de unde a pro-
venitu acasta situatiune abnorma a romani-
loru din cottulu Aradu?

Acã debue se constatu, ca desi caus'a
e in magiarismulu infumuratu ajunsu la po-
tere, totusi vin'a principale a acestei abnormi-
tãti este discordia, ur'a si ne-intielegerea ce
ne predomnesce si cari ne-a adusu in o pu-
setiune de umilintia si de risulu lunei, cãci
astadi prin acestea s'a facutu de barbati nos-
tri de influintia si de pricepere la lupta a

pare situ caus'a nationale seu cu totulu seu
s'au trasu in trandavia.

Da! barbati aceia cari jediniora condu-
ceau pre romani din acestu comitatu cu tota
demintatea, astadi nu mai stau in fruntea nos-
tra, ne-au parasitu, pentru ca intre ei prinse
radecine imparechiarea din deosebite pricini si
de aci ur'a si ne-increderea reciproca a lucrã
iupreuna in interesulu causeru nostre.

A-si poté se anumescu chiar si persone
cari au plantatu acasta ne-intielegere si ura,
dar „nomina suntu odiosa“ si pentru aceea le
retacu. Observu inse ca o parte numita mai
„tenera“ a inceputu a cãrti asupra unor'a mai
batrani, cari pretindeau de a fi ei conducatori,
firesce de unu tempu in trandavia. De aci a
urmatu apoi ca cei batrani si mai esperti, sub
acestu pretestu, paresira terenulu luptelor, si
dadura locu celoralti, cari apoi inca s'au do-
veditu cupriosi de trandavia si au dusu deci
trebile spre risulu si batjocor'a lumii!

In faci'a acestor situatiuni atãtu de tris-
te avendu in vedere viitorulu ce ne accepta cu
nou'a institutiunea comisiunii amministrative,
nu altu cum si unele intentiuni de a se con-
topi mai multe notariate din comitatu, firesce
sortea va cadé mai multu pre cele romane —
credu ca va fi tempulu se ne destoaptãmu
odata!

Dela celu mai mare pana la celu mai
micu, se lapedãmu deci ur'a si discordia, se
fimu ceea ce debue se fimu, ómeni nu numai
pentru noi, ci si pentru poporu; poporul ne
sustiene si ore nu este pecatu ne-iertatoriu ca
lu lasãmu victima ne-intielegerei nostre? Cei
ce suntemu alesii si reprezentantii poporului
in causele lui se ne coadunãmu deci cu totii
si se ne svatnimu, cãci nu pote fi mai mare
rusine decãtu a portã vedea de reprezentate
alu poporului fora a-ti pleni detori'a.

Sã lasãmu deci cele de pana aci la o
parte, si deãca am devenitu in starea trista
de astadi mai multu numai si numai din vin'a
nostra, se cantãmu a reperã acest'a pana inca
nu este tardiu, cãci la din contra osand'a popo-
rului, carele a si inceputu a-si deschide ochii,
fora indoiela mai curendu seu mai tardiu ne
va cadé pe capulu nostru!

Cei mai chiamati se iõe la ast'a initia-
ti'a. Si cei chiamati la ast'a ni-su cunoscuti.
Am avutu asiá numit'a „partida a Romaniloru
din comitatulu Aradului.“ Intrebu deci pre ve-
neratulu ei presiedinte:

1. Mai susta partid'a romaniloru din co-
mitatulu Aradului, seu s'a disolvatu?

2. Mai intereseza-se dlu presiedinte in
speciale de causele partidei si in generalu de
causele nationale ale poporului a carui-a in-
terese au pretinsu infintiarea acelei partide?

3. Pentru ce n'a convocatu nici o siedin-
tia a partidei dela caderea nostra cu alegerile
de deputati dietali?

4. Are de cugetu dlu presiedinte se con-
voce o siedintia a partidei romane cãtu mai de
in graba, si deschilintu nainte de congrega-
tiunea comitatensã viitoria? —

5. Deãca dlu presiedinte are ceva scru-
puli nu are de gandu se roge pre cineva cu
multa popularitate, ca se conchiame pre ro-
manii din comitatulu Aradului la o confe-
rentia?

Aceste mi-suntu modestele intrebari, cari
nici de cãtu nu le facu cu scopu reutatosu si
de a superã pre cine-va, ci din interesulu cau-
sei. Rogu deci pentru respunsu cãtu se póte
de grabnicu, cãci multi suntemu cei ce-lu as-
ceptãmu cu multu doru. —

Unu membru la congregatiunea
comitatului Aradu.

Varietati.

* (Dlu Ioanu Brateanu,) presiedintele
consiliului ministeriale a Romaniei dupa vi-
sit'a dela Sibiu fu decorata de Maj. sa Domni-
torulu nostru cu ordenele mare alu coronei
de feru!

* (*Scoleloru populari gr. or. din Sibiu*)
li se daru pré gratiosu prin Maj. sa, din inci-
dentele petrecerii in Sibiu, sum'a de 300 fl.
v. a. pentru procurarea rechetiteloru de inve-
tiamentu.

* (*Dlu Jacob Bogdanu*) comitele Severi-
nului si capitanulu Caransebesiului, dupa cum
anuncia „K. N.“ fu redicatu din postu; noulu
comitele alu Carasiului, N. Ujfalusy, totu
remane inse ca comissariu reg. in Severinu.

* (*Societatea pentru fondu de teatru
romanu.*) Adunarea generale a Societati
pentru fondu de teatru romanu, convocata
la Lugosiu pe 23 si 24 septembrie a. c. ne-
putendu-se tiené la terminulu anuntiatu, se
convoca de nou la Lugosiu in 15 si 16 oc-
tomvire anulu curinte calind. nou, pastran-
du-se program'a publicata in nr. 33. alu
„Familiei.“

Budapesta 25 sept. 1876.

Iosifu Vulcanu, Alexandru Mocioni,
secretaru presiedinte.

+ (*Reflectare.*) Studentii stipendiati din
fundatiunea *Annei Alexandrovici* din Lugosiu
cari dorescu si pe cursulu scolasticu 1876/7
a-si tiené stipendiulu ce l'a avutu, sunt provocati
pana in 21 de zile dupa prim'a publicare a acestei
reflectari in acestu diurnalu, a areta resultu-
tulu studiiloru loru in anulu trecut, pe
langa petitiunarea pentru conferirea stipen-
diului si pe viitoriu.

Ne facendu-se acést'a séu fiindu resulta-
tulu studiiloru ne'ndestulitoriu, beneficiulu se
va sistá.

Mai este de conferitu unu stipendiu nou
de 100 fl. pe anulu scol. 1876/7 la carele in
intielesulu petului 7 alu testamentulu potu
concuré studentii seraci romani din Lugosiu
de religiunea resaritena ortodossa, séu nea-
muri de ale fundatricei tocmai ce n'ar fi in
Lugosiu.

Petitiunea se se deé, respective se se
tramita prin posta, francata, presiedintelui epi-
tropiei, domnului protopresbiteru *Georgiu
Pesteanu* in Lugosiu.

Publicatiuni tacsabil

CONCURSE.

Ne-afandu-se Concurenti de ajunsu pentru
scól'a de fete din Comun'a *Chesintiu*, proto-
presbiteratulu *Lipovei*, cu acést'a se escrie a
doué óra concursu.

Emoluminte anualé sunt: 300 fl. v. a.
11 fl. v. a. pausialu pentru scripturistica, 12
meti gráu, 8 orgii de lemne, cartiru liberu cu
 $\frac{1}{2}$ de jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt
avisati a-si tramite recusele pana in 14 oc-
tomvrie a. c. st. v. Comitetalui parochiale din
locu; in aceea di va fi si alegerea.

La postulu acést'a se potu aplicá si din-
tre femeile cu diplome de invetiatoresé.

Chesintiu, 15 sept. 1876.

Cu invoirea mea: *Nicolas Stoianovici*,
dir. loc. si catichetu. 1—3

Alexandru Scumpia, parochu in Santu-
Mihaiu, protopresbiteratulu *Panciovei*,
din cauza batranietiloru a resignatu dela
parochi'a sa, si cu invoirea Vener. Consis-
toriuu dto 19 Iuliu a. c. Nr. 568 cere pe
langa sine unu administratore in urmato-
rele emolumente:

a) $\frac{1}{2}$ sessiune de 16 jugere de pa-
mentu;
b) $\frac{1}{2}$ din birulu si stol'a indatinata
dela parochieni.

Doritorii de a ocupá acestu postu
sunt avisati, concursurile loru provédite
cu documentele prescise in statutulu orga-
nicu si adresate comitetului parochialu, a

le substerne protopresbiterului tractuale in
Panciova pana la 3 octovre 1876 st. v.

Santu-Mihaiu, 8 sept. 1876.

Comitetulu parochiale, cu scirea mea:
S. Dimitrievici, protopresbiteru.

1—3

In urmare renunçarii invetiatoriului *Au-
gustinu Botiocu* la statiunea invetiatoresca
confesionale gr. or. din *Beiuuiu*, pentru
deplinirea acesteia se escrie concursu, cu
terminu de alegere pana la 10/22 oct. a. c.

Emolumintele sunt:

a) 205 fl. v. a. bani gata, solvindi la
patrariu de anu.

b) 6 cubule gráu de vama.

c) 6 orgii de lemne, din cari se va
incaldí si localitatea scólei.

d) stolele cantorali usuate, si

e) cartiru cu gradina de legumi.

Recurentii suntu avisati, petitiunile
loru provédite cu documentele necesarie
si deschilinitu cu testimoniu de calificatiu-
ne, pana la 9/21 oct. a. c. intitulate comite-
tulu parochiale concerninte, a le tramite
la subscrisulu inspectoru cercuale in *Beiu-
uiu-Belényes*.

Se pottesce dela recurrenti, ca pana la
terminulu alegerii, se se presenté in vre
o domineca ori serbatóre la S. biserica din
locu, pentru a-si areta desteritatea in can-
tári.

In fine se observédia, ca cei cu clase
gimnasiali voru fi preferiti.

Beiuuiu, la 13/25 sept. 1876.

Vasiliu Papp, prot. insp. cerc. de scóle
in contielegere cu comitet. parochiale gr.
or. din locu. 1—2

Se deschide concursu pre capelan'a langa dlu
D. parochu Vasiliu Tiaposiu din *Socodoru*, cot-
tulu *Aradului*. Emolumentele: una sessiune
de pamentu, biru dela 200 de case — cas'a
cu pamentu una mesura de gráu si alt'a de
orzu séu ovesu, éra dela cei numai cu casa o
mesura de gráu, precum si stolele indatinate;
alesulu din tóte beneficiile parochiali are a dá
diumatate dlui parochu *V. Tiaposiu*.

Dela recurrenti se pottesce absolvirea
aloru 8 cl. gim. si maturitate, se fia teologi
absoluti, precum si esamene de calificatiune cu
succesu bunu; recursurile au a se tramite
pana in 10 octomvire st. v. 1876. Onoratulu
oficiu protopresbiterale in *Kétegyháza*, éra
alegera se vá tiené in 17 octomvire 1876. —
Alesulu dupa mortea parochului *V. Tiaposiu*
érasu se va supune la alegere de parochu. —
Recurentii au se se presenteze baremu intr'o
domineca in S. Biserica.

Socodoru, 1 sept. 1876.

Comitetulu parochiale in contielegere cu
mine: *Petru Chirilescu*, protopresb. *Chisi-
neului*. 2—3

Pentru statiunea invetiatoresca la scól'a nou
infiantata in *Chisiodia*, aprópe de *Temisio-
ra*, se deschide concursu pana in 14 octomvire
c. v. a. c. — Emolumentele in bani 100 v. a.
30 meti gráu, 4 lantie pamentu de aratura, 4
stengeni de lemne, 5 fl. scripturistica, cortelu
liberu cu gradina de legumi si 50 cr. dela
mortu. Mai departe unu tasu la serbatori mari
de patru ori in anu pentru ambii invetiatori.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se-
si indrepte recusele sale — scrise cu mana-
propria, instruite conforme statutulu orga-
nicu si stilisate comitetulu parochiale — catra
dlu inspectoru *Dr. Paulu Vasiciu* in *Temisio-
ra* pona la terminulu sus aretatu. In vre
un'a de dominece au serbatori se se presente
in comuna pentru de a-si areta desteritatea in
cantári.

Din siedinti'a comitetulu parochiale
nuta in *Chisiodu* la 26 aug. 1876.

Cu scirea si invoirea mea: *Dr. Vasiliu
mp.*, inspectoru de scóle. 2—

Pentru statiunea invetiatoresca rom. ort. cu
din comun'a *Holtmizesiu*, inspect. *Iosasiu*
se deschide concursu pe langa urmato-
rele emolumante: 180 fl. v. a. 10 cubule deputu
 $\frac{1}{2}$ gráu, $\frac{1}{2}$ cucurudiu; 8 orgie de lemne
din cari se incaldiesce si salonulu de inveti-
amentu; cortelu liberu cu gradina de legu-
muri.

Cei ce voru reflectá la acést'a, au a
adjustá recursurile in sensulu satutulu orga-
nicu, unde se adauge, ca ne-smintitu se recu-
atstatu de conduita dela concerninte la
superioritate resp inspectoratu; apoi in-
landu suplicele Comitetalui parochiale
Holtmizesiu, se le adreseze inspectoratu
scolasticu cercuale conf. in *Iosasielu* p. u. o
rahonca pana la 15 oct. a. c. in care di se
tiené si alegerea.

Recurentii suntu potfitti a se presenté
ore care domineca, séu serbatóre la sant'a
serica pentru a-si areta desteritatea in can-
si tipicu, si pent. u a se face cunoscutiale
toriloru. —

Comitetulu parochiale, in contielegere
cu: Inspectoratulu scol. cercuale.

2—3

Pentru scól'a poporale superioare tractuale
I caracteru confesionale gr. res. din *Bosovicu*
comitatulu Severinului, se deschide concursu
pentru doué posturi de invetiatori, cari sunt
impreunate cu unu salariu anuale pentru
invetiatoriu de 600 fl. lefa si 100 fl. cortu
si pentru alu II. invetiatoriu de 500 fl. lefa
si 50 fl. cortelu.

Doritorii de a concurge pentru ace-
ste doué posturi au se fie invetiatori practici
si produca urmatoarele documente.

1. Carte de botezu spre a documentá
suntu romani gr. res.;
2. Atestatu de preparandie;
3. Atestatu de calificatiune, séu in li-
bru acestuia

4. Atestatu despre unu timpu mai in-
lungatu de prassa;

5. Pre langa limb'a romana se recera
cunosciinti'a limbii magiare si germane.

Petitiunile astfelii instruite se se ad-
reseze catra presiedintele comitetulu scól'a
tractuale gr. res. *Petru Pislea* in *Bosovicu*
pan' in 28 sept. a. c. st. v. in care di se
tiené si alegerea.

Bosovicu din siedinti'a comitetulu se
lare tractuale gr. res. tinuta in 31 august
1876. st. v. 3—

Petru Pislea, *Nicolau Brinzeiu*,
presied. notariu.

In urmare decisiunii Vener. Consis. diecesan
I din *Caransebesiu* dto 12 aug. Nro 628. se
deschide Concursu langa betranulu paroch
Georgie Nediciu din *Lapusnicu*, protopresb-
iteratulu *Mehadie*.

Emolumentele sunt: a II-a parte de
sessiune, stola et biru dela 280 case par-
ochiale. Terminulu pana la 6 octomvire 1876.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a
instrui recusele loru conforme statutulu orga-
nicu si Ordinatiuniloru Ven. Cons. si adre-
sate sinodulu parochiale gr. or. din *Lapu-
nicu* a-le substerne de a dreptulu subinsemna-
tulu Administratoru protopresbiterale
Mehadia.

Lapusnicu, in 6 sept. 1876.

Ioanu Stefanoviciu, administratoru, pro-
topresbiterale. In contielegere cu comitetulu
parochiale. 3—